Neapolis University

HEPHAESTUS Repository **http://hephaestus.nup.ac.cy**

School of Law and Social Sciences Book chapters

2012

þÿ ¤ ¿ ¬ ´ ¿ ¾ ¿ Ä - » ¿ Â Ä · Â œ µ Ä ± À ¿ »
þÿ º ± ¹ · ± ½ ¬ ´ Å Ã · ¼ ¹ ± Â ½ - ± Â
þÿ ¼ µ Ä ± À ¿ » ¹ Ä µ Å Ä ¹ º ® Â À µ Á ¹ Ì ´ ¿ Å ,
þÿ µ À ¿ Ç ® Ä · Â µ Å Á É À ± Ê º ® Â µ ½ ¿ Å
þÿ Ã Å ½ ¸ ® º µ Â À ± ³ º ¿ Ã ¼ ¹ ¿ À ¿ ¯ · Ã · Â

Manitakis, Antonis

þÿ £ ± ² ² ¬ » ± Â

http://hdl.handle.net/11728/7288

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ | SOCIAL SCIENCES

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΒΒΑΛΑΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΑΤΣΟΥ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΣΥΝΤΑΓΜΑ, ΕΥΡΩΠΗ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Μελέτες στη μνήμη του Δημήτρη Θ. Τσάτσου

Επιμέλεια
Ξενοφών Ι. Κοντιάδης
Φίλιππος Κ. Σπυρόπουλος
Κωνσταντίνος Τσουκαλάς

Σαββάλας
ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΑΝΤΩΝΗΣ ΜΑΝΙΤΑΚΗΣ

ΤΟ ΑΔΟΞΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΔΥΣΗ ΜΙΑΣ ΝΕΑΣ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ, ΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗΣ*

Ι. ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ Η ΕΠΩΔΥΝΗ ΚΥΟΦΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΑΛΛΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΣΗ ΠΟΥ ΠΑΙΡΝΕΙ ΚΑΝΕΙΣ, αρνητική ή θετική, απέναντι στην αναγκαστική υπαγωγή της χώρας μας υπό την επιτήρηση του «Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Στήριξης» με τη σύναψη της «Δανειακής Σύμβασης Διευκόλυνσης» των 90 δισεκατομμυρίων ευρώ και με την προσφυγή στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, εκείνο που διαφαίνεται, ως σίγουρο, είναι ότι το έτος 2010, και ακριβέστερα η 3η ή η 8η Μαΐου, σηματοδοτεί *το τέλος της Μεταπολίτευσης και την απαρχή μιας άλλης εποχής*. Μιας εποχής, με ασαφή, δυσδιάκριτα και σφόδρα αμφιλεγόμενα –είναι αλήθεια– χαρακτηριστικά και με συνέπειες που σφάζουν ή προκαλούν δέος, αλλά με προοπτική μακράς διάρκειας και με ενδείξεις διαμόρφωσης νέας ιστορικής περιόδου.[1] Οι αλλαγές που συντελούνται, αλλά κυρίως αυτές που προμηνύονται ή

* Η μελέτη αφιερώνεται στη μνήμη του Δημήτρη Τσάτσου για τη συμβολή του ειδικά στη ανάδειξη της «αξιοπιστίας» της πολιτικής και των θεσμών, ως στοιχείου συστατικού της νομιμοποίησής τους. Η αναξιοπιστία της πολιτικής είναι, κατά τη γνώμη μου, το πλέον χαρακτηριστικό γνώρισμα της παρούσας κρίσης νομιμοποίησης της πολιτικής, κάτι που είχε έγκαιρα επισημάνει και αναλύσει ο Τσάτσος. Την τεράστια συμβολή του στην ελληνική και γερμανική επιστήμη του Συνταγματικού Δικαίου είχα την ευκαιρία να παρουσιάσω στον δημόσιο έπαινο που εκφώνησα κατά την αναγόρευσή του σε επίτιμο διδάκτορα της Νομικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Εδώ απλώς αναπληρώνω, με την ευκαιρία του τιμητικού τόμου, μια παράλειψη του επαίνου εκείνου, επειδή πιστεύω ότι αποτελεί για τον ίδιο μια μετά θάνατον δικαίωση της τότε επιστημονικής του ανησυχίας. Τέλος, η μελέτη αυτή του ανήκει και για έναν άλλο πρόσθετο λόγο, διότι διείδε και μελέτησε από τους πρώτους τις ιστορικές και θεσμικές αντιφάσεις της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και τόνισε ότι η ενωμένη Ευρώπη δεν μπορεί παρά να είναι, ταυτόχρονα, Ευρώπη και των κρατών και των λαών.

1. Ο Κώστας Βεργόπουλος, καθηγητής στο Οικονομικό Τμήμα του Α.Π.Θ. στα πρώτα χρόνια της Μεταπολίτευσης, σημειώνει χαρακτηριστικά: «Μια εποχή έχει τελειώσει, ζούμε το τέλος της, έστω και αν η αναδυόμενη νέα παραμένει επί του παρόντος αντιφατική και απροσδιόριστη. Οι πιστωτές περιφέρονται με αρπακτι-